

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Physicam, siue Scientiam de Corpore naturali

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

Cap. I. An multitudo corporum siue rerum incorporearum
syncathegorematicè infinitate à Deo produci possit?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95236](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95236)

materia prima potest absolui diuinitus ab omni forma substantiali: & tamen repugnat materia prima, quæ sit essentialiter repugnans omni formæ substantiali, eiusque incapax, cum materia definitio sit, quod sit primum subiectum formarum; similiter ergo non ex eo quod possibile sit aliquid absolui ab omni duratione, sequetur possibile esse, & quod quidpiam omni duratione repugnet, nullamve possit habere. Sic etiam non repugnat ignis, quem Deus absoluat ab omni calore: an propterea & possibilis erit ignis incapax caloris? Quidquid tamen sit de sequela, fortè consequens non est absurdum: ut enim est, quod suapte natura æternum est: nempe Deus Opt. Maximus: ut, quod æuo mensuratur, cuiusmodi est Angelus: ut, quod tempore, quale est omne corpus naturale corruptibile: ut, quod solo instanti, videlicet duratio momentanea: cur etiam in alia rerum serie possibile forsam non sit aliquid adeo imperfectum, ut non solum vix duret ad instar durationis instantaneæ, sed ut nullo modo duret? Atque de his satis:

TRACTATUS III.

De infinitate corporis naturalis aliarumque rerum quoad multitudinem.

CAPVT PRIMVM.

An multitudo corporum, siue rerum incorporearum syncategorematicè infinita à Deo produci possint

INFINITVM proprie, & philosophicè sumptum est, cuius aliquid semper est extra, hoc est, à quo quantumcunque numerum finitum, aut quantumcunque quantitatem determinatam, & finitam sumas, aliquid amplius desumendum superest: quanquam enim ab infinitate hominum possibilem 10. 100. 1000. decies mille, centies mille, millies mille, aliumve quemvis numerum abscindas, adhuc plures homines in infinitum residuerunt, extra eos, qui abscissi sunt: ita Aristoteles lib. 3. Phys. Quod verò nonnulli Philosophi apud Aristotelem indidem aiunt, infinitum definiti posse, & debere, cuius nihil est extra se, sustinendum non est: quia aut per definitionem denotatur, infinitum esse illud, cui nulla perfectio in suo genere deest, aut extranea est: & ita ea definitio non tam infinitum, quam perfectum quantumlibet finitum sic definit: aut per eam definitionem denotatur, infinitum esse cuius nihil in suo genere extra ipsum est, cuiue nulla additio in suo genere fieri potest: & ita falsa omnino est: si enim Deus à centro terræ sursum producat lineam infinitam, ea infinita erit, & tamen ei additio aliqua fieri potest non solum finita, quod instituto sufficeret, verum etiam infinita; nimirum si Deus eandem lineam deorsum in infinitum producat. Infinitum aliud est categorematicum: syncategorematicum aliud: infinitum categorematicum est, quod penes omnes suas partes simul existit: syncate-

gorematicum est, quod solum penes aliquas partes, easque finitas simul existit; ita tamen, ut ei accessio infinita fieri possit: cum enim terminus categorematicus talis sit, quia per se significat: syncategorematicus autem, quia non nisi adiuncto alteri significat; sanè infinitum, quod per se absque vlla additione tale est, iure merito dici debet infinitum categorematicum: quod verò per se finitum est, & non nisi adiunctione aliorum infinitum, eo ipso syncategorematicè infinitum appellandum est: prius infinitum est tale simpliciter: posterius verò secundum quid: prius est infinitum acta: posterius verò duntaxat in potentia.

Quibus positis censeo, multitudinem creaturarum quarumlibet syncategorematicè infinitam à Deo produci posse: hoc est, non tot entia, qualiacunque ab eo produci posse, quin semper plura valeant ab illo produci. Ita B. Thomas 1. p. quaest. 14. art. 12. & cum eo Thomistæ omnes. Ita etiam P. Vasquez 1. p. disput. 63. art. 2. P. Valencia tom. 1. disp. 1. quaest. 14. punct. 6. PP. Molina, Hurtado, Quieto, Arriaga, Conimbric. & ceteri Societatis nostræ Doctores. Quibus adde Okamum in 3. dist. 13. q. vnic. art. 1. Gabrielem, & plerisque Nominales. Probatur autem hæc nostra sententia: primò quia omnipotentia Dei est potentia infinita: ergo infinitos effectus producere potest. Antecedens perspicuum est: quia si omnipotentia non esset potentia infinita, non esset, cur alicui creaturæ communicari nequiret, aut cur aliqua creatura omnipotens esse non posset. Consequentia verò suadetur: quia potentia finita, qualis est humana, vel Angelica finitos solum effectus producere potest: ergo potentia infinita infinitos numero effectus producere poterit. Dices, omnipotentiam Dei esse potentiam infinitam ex parte modi, eo quod perfectissimo, & infinito modo operetur: secus verò ex parte termini: unde non esse, cur terminos numero infinitos respiciat: contra tamen, quia eo ipso, quod omnipotentia Dei sit potentia infinita ex parte modi operandi, non est, cur non sit potentia infinita etiam ex parte termini: haud secus ac è contra potentia creata tam ex parte modi, quam ex parte termini finita est. Probatur secundò, quia anima rationalis verbi gratia durat per durationes successiuas à se ex natura rei distinctas: at durationes, per quas duratura est, sunt syncategorematicè infinitæ, id est, non tot, quin plures: ergo &c. Maior suprâ tract. 2. huius libri cap. 2. & seq. à nobis est ostensa. Minor probatur: quia anima rationalis æternum duratura est: at non per durationes numero finitas, & tot, non plures: ergo per infinitas.

Probatur tertio: non magis infinitus est intellectus Dei, quam omnipotentia Dei: at intellectus Dei infinita obiecta cognoscere potest: ergo & eius omnipotentia infinitos effectus, siue non tot, quin plures producere. Minor suadetur: quia intellectus Dei necessario cognoscere potest, & debet ea obiecta, quæ intellectus creatus cognoscere potest: aliàs aliquid nobis innotescere posset, quod Deum latere posset: at intellectus creatus infinita obiecta cognoscere potest; siquidem infinitas chimæras cognoscere potest: quot enim chimære fingi possunt? demus verbi gratia esse 10. mille: an non vltius alia chimæra fieri, siue cognosci poterit ab eo, qui præter enumeratas

enumeratas

meratas chimæras, aliam esse possibilem assereret: Quartò probatur assertio: nullus numerus finitus equorum verbi gratia à Deo produci potest, quin ab eo alius maior produci possit: ergo &c. Antecedens probatur: quia signato quouis non est potior ratio de illo, quàm de alio maiori: ergo sicut ille, sic alius maior à Deo produci poterit. Deinde demus claritatis gratia, numerum illum finitum maximum equorum Deo possibilem esse mille equorum: sanè poterit, & non poterit alius numerus millenarius equorum à Deo produci: non poterit, quia mille equi tantum possibiles supponuntur: poterit, quia si alius numerus millenarius, priori omnino similis, & aequalis, sit impossibilis: sanè prior etiam numerus millenarius omnino impossibilis erit: sicut si Paulus similis, & aequalis Petro impossibilis sit, non poterit Petrus impossibilis non esse.

4. Quintò suadetur assertio: quia in Concilio Constantiensi sess. 15. inter errores Ioannis Hus refertur hic ibi: *Deus nihil potest annihilare, neque potest mundum maiorem aut minorem, sed animas usque ad certum numerum creare, & non ultra*: at si multitudo animarum à Deo creabilem finita esset, Deus tantum posset animas creare usque ad certum numerum, & non ultra: & rursus, si numerus effectuum à Deo possibilem syncategorematicè finitus esset, unde nobis constaret, Deum posse mundum maiorem, sicuti Concilium sanxit? Sexto, quod ad multitudinem indiuiduorum attinet, nulla species est, quæ sub se infinita indiuidua non contineat: aliàs esset aliqua species, quæ duo tantum indiuidua solo numero indistincta; alia, quæ tria; alia, quæ quatuor duntaxat, & sic de reliquis numeris continerent: quæ quis commentitia, & chimerica esse non conspiciat? Quod verò ad multitudinem specierum attinet, nulla species creata adeò perfecta assignari potest, quin alia perfectior à Deo produci possit, cum quauis finita sit, & à diuina perfectione infinita diffita: igitur species syncategorematicè infinita à Deo produci possint: aliàs si finitæ numero essent, aliqua assignari posset, quæ superior esse non posset. Demum, quantitas discreta, siue multitudo entium categoriematicè infinita à Deo produci potest, vt inferius ostendamus: ergo à fortiori, & syncategorematicè infinita.

CAPVT II.

Inter species creaturarum syncategorematicè infinitas à Deo producibiles assignari non posse supremam, & perfectissimam verius est.

5. Ita D. Thomas 1. p. q. 2. art. 6. & q. 1. de potent. art. 2. Bonau. in 1. dist. 44 q. 1. Capreolus in 1. dist. 43 q. ult. art. 2. Richardus quodl. 2 q. 4. Egidius quodl. 3 quæst. 5. Heruarius quodl. 7 quæst. 2. Soncin. 12. Metaph. quæst. 5. Argent. in 2. dist. 1. quæst. 2. P. Vasquez tom. 1. in 1. p. disp. 106. cap. 1. P. Hurtado d. 13. phys. sect. 1. Conimbric. lib. 4. phys. cap. 8. quæstione 3. art.

R. P. Lyncei Philosophia Tom. II.

2. Quiedo controuer. 14. phys. punct. 7. Falsolus 1. p. disput. 11. numero 4. Compton. d. 56. phys. f. 8.

6. Probatur primò ex Dionysio Areopagita in hunc modum: species creaturarum procedunt à Deo, sicuti numeri ab unitate: at numeri ita ab unitate procedunt, vt numerus finitus omnium maximus impossibilis sit: ergo & species creaturarum ita à Deo procedunt, vt impossibilis sit species aliqua creata, & finita, omnium suprema, & maxima. Minor perspicua est: si enim numerus finitus omnium maximus possibilis esset, is additione vnus unitatis finitæ definito in infinitum excreceret, quod euidenter falsum est. Maior, præterquam quod de se satis verosimilis, & perspicua apparet, ex Dionysio c. 18. de diuin. nominib. probatur: siquidem ibi ita fatur: *unum autem, quoniam omnia unitate secundum vnus unitatis excessum, & omnium est vnus inegressibiliter causa*: quibus verbis Deo attribuit esse vnum duabus de causis: quarum secunda est, quia vnus est causa omnium, Deus autem propriissime omnium etiam causa est; eamque causam exponit D. Thomas in hæc verba: *secundo, vnus attribuitur Deo, quia vnus secundum suam intentionem consideratum est omnium causa inegressibiliter*. Cum autem varios modos assignet, quibus vnus est omnium causa, & principium: secundum modum explicat, quia nequit omnis multitudo, & omnis numerus esse ab unitate velut à principio: quam rationem attingit Dionysius his verbis: *& sine vno quidem non erit multitudo, sine multitudine vero erit vnus, sicut & unitas ante omnem numerum, & multiplicatum*. Quæ verba egregiè in rem nostram exponit D. Thomas ibi: *deinde cum dicit (& sine vno quidem) ponit secundam rationem, quæ talis est: illud, a quo non conuertitur consequentia essendi, est naturaliter prius, & quodammodo principium: sed vnus est huiusmodi, quia sine vno non inuenitur aliqua multitudo, sed inuenitur aliquod vnus absque omni multitudine: vnus igitur est prius omni multitudine, & principium eius; cuius signum apparet in numeris, quia unitas est ante omnem numerum qualitercunque multiplicetur*. Hactenus Dionysius, & Thomas: quum ergo species creaturarum sint, esse ve possint à Deo, sicut numeri ab unitate: certè sicut numerus finitus omnium maximus, sic species creata, & finita omnium suprema, & perfectissima repugnabit.

7. Id ipsum confirmatur ex Dionysio capite 8. de diuinis nominib. vbi sic loquitur de Deo: *& omnia secundum virtutem indeclinabilem, & incircumscritam producat, & sicut ipse, quod est esse virtutem aut totam, aut particularem causa existens: & sicut infinita virtutis non tantum eo, quod omnem virtutem producat, sed etiam eo, quod est super omnem, & ipsam per se virtutem; & eo, quod super potest, & infinitè infinitas alias ab existentibus virtutibus producere; & eo, quod nunquam possunt infinita & infinitum producta virtutes super infinitam ipsius virtutem facientis hebetare actionem: & eo quod ineffabilis, & ignota, & incogitabilis est cuncta egrediens ipsius virtus*. Pende primò, virtutem Dei incircumscritam dici: at si possibilis esset creatura omnium possibilem perfectissima, Cē omnipotentia